

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z novim letom prične „Slov. Gospodar“ svoj XXI. tečaj; prosimo torej dosedanje p. n. prijatelje in naročnike „Slov. Gospodarja“, naj nam ostanejo še za naprej zvesti ter obnovejo svojo naročbo o pravem času.

List stane za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leta pa 80 kr. Naročnina pošlje se najlepše po poštnih nakaznicah in vzprejema jo „upravništvo Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila koroške ulice št. 5.

Kdor je bil že do sedaj naročnik „Slov. Gosp.“, olajša močno upravništvu delo, če prilepi staro adresno ali vsaj številko, ki stoji na desni strani njegove adrese, pripiše svojemu imenu, kedar obnavlja naročbo.

Upravništvo „Slov. Gospodarja.“

Potreba nove postave.

Prihodnji dnevi, kar jih še doživimo v mesecu decembru, veljajo dež. zborom. S cesarskim pismom z dne 28. novembra sklicani so vsi dne 9. decembra v zborovanje. Nekaterih ne čaka veliko delo in bode torej njih večina z njim že tje do božiča pri kraju. Dvoje, troje pa jih se še utegove tudi po novem letu sniti, da reši svoje delo.

Naš dež. zbor v Gradcu skonča skorej gotovo svoje delo do božiča. Doslej ni seznaniti, da dobi posebnih, imenitnih reči v delo. Zato pa se nam dozdeva, da bi ne bilo krivo, ako naši poslanci predložijo dež. zboru načrt ali vsaj misel nove pa potrebne postave.

Vcenjevanje zemljišč — tisto, ki se je lani blizu po vsem Štajarju dognalo, razkrilo nam je marsikaj, kar še čaka ugodnega uravnanja. Tako niso vedeli, kam bi djali ali komu bi v posest pripisali pašnike ali po nekaterih krajih tudi lesove, ki niso v lasti občine ali politične srenje, ampak le v lasti skup ali že večih posestnikov ali pa tudi cele vasi ali trga — soseske.

Taka zemljišča sam večni Bog zna, komu so jih pripisali, iz večine krivo ali vsaj tako jih niso vpisali, da bi imelo pravno lice. Kakor ve „Südst. Post“ v Mariboru in po njej „Slov. Narod“ v Ljubljani vrši se vsled tega velika pravda pred okr. sędnijo v Celju. Nihče ne ve, kdo da jo dobi, ali srenja ali pa soseska, toliko pa je gotovo, da bode pravda veliko denarja požrla, toda brez potrebe.

Ko bi imeli postavo, kakor je po drugih deželah, n. pr. na Kranjskem — postavo, ki bi določila, kdo zastopa pred sodnijo lastnino taci zemljišč, rešile bi se take pravde lahko, toda pri nas še nimamo take postave. Postava, ki določuje pravice in dolžnosti političnih srenj, ne omenja nikjer taci zemljišč in pušča jih torej v rokah tistih, ki so jih zastopali pred njo. Toda kdo so ti? Pisem, odločnih pisem zanje ni nikjer ali so le redka, tedaj velja za-nje le ustno izročilo, stara navada.

Ali v tem je ravno velika težava, Po nekod se vrsté, po drugod pa se volijo posestniki, ki imajo za eno leto te reči na svoji skrbi. Zakaj pa se tu volijo, tam pa vrstijo, zakaj sta dva ali so trije ali tudi le eden, na čegar ramenih ta skrb leži, za to ne zna nihče. Vrši se to vselej samo po stari navadi.

Lepo je to že, da se držé v tem ljudje stare, dobre navade in dokler ne pride nihče vmes, ki hoče to drugače, gre vse lepo naprej. Mala praska k večjemu se vzdigne včasih med sosedi a na koncu se uravna vse na dobro. Toda sedaj, ko se posestniki tako hitro menjajo ter prihaja tujih ljudi čedalje več v take soseske, ne velja več stara navada. Kar ni črno na belem, tega tak „privandranec“ ne da več veljati in češ, nečeš pravdo ima soseska na glavi.

In kdo in kako se reši pravda, če je nastala? Tega ne ve doslej za vse ali le za večino taci pravd nihče. V Ljubnem na Gorenjem Štajarju so jo zdržali „mestjani“ za-se,

doli v Ljutomeru pa si je enaka posestva vsled pravde cela politična srenja priborila. Tržani so izgubili pravdo.

Mogoče, da so imeli pravico do teh zemljišč tam mestjani, tu pa politična srenja, ali težko je bilo pravdo začeti in še težje jo dokončati. Kar pa je glavno, stroški so bili vselej visoki in tudi razdraženje med ljudmi ni bilo malo. Oboje brez prave potrebe.

Z vsacim dnevom se je bati, da navstane več tacih pravad, kajti ni še dognano, je li so skupni pašniki ali skupni lesovi za posestnike kaj prida ali pa so jim bolj v škodo. Tedaj pa se kmalu lahko najde kje kdo, da terja, naj se razdelé in v tem so že kali za pravdo. Kako pa da ona potlej izpade, tega ne more nihče naprej razsoditi.

Dobro bi po takem gotovo prišla dobra postava. Ali tako skleniti, dozdeva se nam velika težava, zakaj navade si gredó pri teh rečéh sila navskriž in bode torej težko spraviti jih v eno okvirje, v eno postavo. Nemogoče pa vendar menimo, da to ni in zato pričakujemo, da bodo gg. poslanci vsaj misel za tako vzprožili. Toliko je tudi že v sedanjem zborovanju mogoče.

Ako se naroči dež odboru, da poizve, kje in kaka da so taka skupna zemljišča, kdo in kako da jih ima v poedinih krajih na skrbi, gradivo, ki se ga tako nabere, dalo bode gotovo znamenje, kako da se naj glasi postava, da bode prav za vse in nikomur krivica.

Slovenski jezik in njegova veljava.

Nemški narod še je pred kacim stoletjem večje nasprotnike imel, kakor sedaj slovenski. Cesar Karol V. je rekel, da je španjski jezik vstvarjen za čast božjo, laški za petje, francoski za ljubezen, nemški pa za vajo konj. Ko bi ta cesar sedaj od smrti vstal, bi se svoji kratkovidnosti zelo čudil.

Nemška gospoda se je od nekdanj svojega narodnega jezika ogibala in se še dandanašnji s francoskim šopiri. Pruski kralj Friderik II. je jezik svojega nemškega ljudstva črtil ter vselej v francoskem jeziku pisal in govoril. Pod Marijo Terezijo se je še pri mnogih sodnijah latinsko pisalo.

Kako se je do denešnjega dne vse to spremenilo! Pravica nemškega jezika je na Nemške en obveljala. To je prav in tako mora tudi biti nastran obveljave našega slovenskega jezika. Zato le čvrsto naprej! Zmaga mora biti pravici! Več ne terja itak nobeden pravi rodoljub.

Sovražniki našega milega slovenskega jezika, posebno velenčeni gospodje v nemških listih, ki imajo veliko besedo v Gradcu, Mari-

boru in Celju trdijo, da slovenski jezik ni niti imeniten, niti potreben ljudstvu.

Tako namreč sodijo ljudje, kateri še nikdar nise v rokah imeli slovenske knjige ali pa je niso umeli. Mi pa in vsaki, kateri smo se učili slovenskega jezika, lahko trdimo in tudi dokažemo, da je slovenščina potrebna in imenitna. Slovenski jezik je narečje zeló razširjenega jezika slovanskega. Le-ta se govori od belega do črnega morja, od egejskega pa do ledenega morja in od jadranskega pri Trstu do Velikega morja.

Kdor tedaj oči ima, lahko uvidi, da je slovenščina jezik imeniten med jeziki najimenitnejšimi. Zato tudi pravi nemški učenjak Schlözer: „Med vsemi novimi jeziki spada slovenski jezik med najimenitnejše in izobražene... uзор njegov bil je grški jezik.“

V našem cesarstvu je slovenščina tudi koristna in potrebna, ker je med prebivalci Avstrije največ Slovanov. Uradnik vsake vrste na Slovenskem, kateri ne zna slovenščine, ne more svoje dolžnosti natanjko dopolniti. Zdravnik, učitelj itd. mora znati slovenski. Trgovcu je na Slovenskem slovenski jezik neobhodno potreben, da zamore govoriti z ljudmi, s katerimi trguje. To spoznajo tudi taki trgovci, kateri drugače nič ne marajo za slov. jezik; ako pa v novine stavijo, da želijo v prodajalnico dobiti učenca ali pomočnika, pristavijo vsikdar, da mora znati slovenski.

V listih, ki ne trpé Slovencev živih, se trdi, da prosto ljudstvo slov. pismenega jezika ne razumé. Mi pa rečemo: Res je, da prosto slov. ljudstvo pismenega jezika ne razumé, ako se govori o rečéh, ki so prostemu ljudstvu neznané. A ravno tako se tudi godi Nemcem, kateri niso hodili v višje šole. Ali nihče, ako še ima trohico pameti v svoji glavi, ne bode trdil, da slov. prosto ljudstvo ne zastopi Mohorjevih knjig, katere so med Slovenci razširjene v 30.000 iztisih.

Ako pa taki učenjaki trdijo, da je velika razlika med slovanskimi narečji, odgovorimo, da različnost med slov. narečji ni tako velika, kakor med narečji nemškega jezika, in trditev, da en Slovan drugega ne razume, je piškav oreh. „Südst. Post“ je v eni številki sedanjega letnika, dokazovala različnost raznih narečij nemškega jezika pri besedah: „Höret, es ging einmal ein Sämann aus, um zu säen.“ Pristavimo tukaj ravno tiste nemške besede v nekateri slovenski narečja po izvirnih spisih sv. pisma, ter prašamo, ali ne bode Slovan Slovenca desetkrat ložje razumel, kakor Nemec Nemca. Slovenec pravi: „Izide nek sejavec sejat“, v staroslovenskem: „Izide sejaj sejat semene svoega.“ Poljak: „Wside rozciwca, abi rozciwcal“. Čeh: „Wyssel rozcecvac, aby

rozsyval“. Rus: „Se izide sejaj, da sjeti“. Naj sodi tedaj, komur je za resnico mar!

Isti ljudje pravijo nadalje, da ima slov. jezik mnogo besed iz ruskega in hrvaškega jezika. Temu pa ni tako; kajti slovenski jezik ima veliko zalogo besed v staroslovenščini, med tem, ko nemški jezik več, kakor 48.000 besed ima, katere so povzete iz raznih mrtvih in živih jezikov, zlasti iz francoskega.

Hvalevredna lastnost Slovencev je njih velika ljubezen do svojega milega domačega jezika. Vidi se sicer, da se tu in tam nekateri sramujejo svoj materni jezik govoriti; ali to so le redki posamezniki. Taki izjemki se najdejo le večjidel v mestih, kjer se govori manj slovenski, kakor kateri drugi jezik in kjer se navadno meša in kazi s tem tako, da sčasom postane nerazumljiv.

Vekoslav.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Božidar Raičev nagrobní spominek.) Gospodje dr. Ivan Geršak, c. kr. notar v Ormožu, o. Benko Hrtiš, gvardijan v Ptuju, dr. Franc Jurtela, odvetnik in Anton Gregorič, posestnik v Ptuju, prevzeli so priprave, da se postavi bodoče leto pokojnemu Bož. Raiču na Ljubljanskem pokopališču dostojen spomenik. Posel blagajnika opravlja č. g. B. Hrtiš, tajnik je g. Gregorič. Prostovoljni doneski — stroški spomenika preračunjeni so na 800 gld. — naj se pošiljajo g. blagajniku ali hranilnemu in posojilnemu društvu (posojilnici) v Ptuju. Darovi in imena darovateljev bodo se svoje dni objavila.

Iz Ponikve. (Ni prav tako.) Dolgo je upal — in se bal, da ne bode zasedel županskega prestola in da mu bode tudi sedaj spodletelo, kakor že večkrat. Mnogo se je trudil in mučil — seveda na tihem — ter obdeležoval z veliko jezično gibčnostjo svoje vknjižene in nevknjižene prijatelje, da bi mu pripravljali in gladili pot do tako zaželenega mesta. Sedaj mu je bila sreča mila. Možje, katerim bi naj bil blagor in slovenska čast občine na srečo, niso hoteli županstva sprejeti. Nasledek je bil, da so bili volilci — odborniki v velikej zadregi, ker niso vedeli, koga bi naj volili. Krenili so bili že na pravo pot ali v tem hipu vzdigne se našega sedanjega vaškega vladarja vrli pristaš — človek, ki je bil s svojim kričanjem že mnogokrat občini na kvar — ter razlaga, kako bi bilo le najbolje, če se volijo „naš gospod“. In res je vjel nekatere na limance. Izvoljen je bil županom človek, katerega ne moremo na nobeden način prištevati narodnjakom, vsaj po tem ne, kar dosedaj vemo o njem — in mislimo, da se tudi na stare dni ne bode spokoril. Ker pa bi morda župan sam še premalo pokazal, da je še nemškega duha

na Ponikvi, pridjali so mu naši izborni občinski očetje za prvega svetovalca moža znanega iz „kmetско-prijateljske“ dobe ter sosebnega častitelja in naprsnega prijatelja nekega zloglasnega posilinemca. Mož je tudi dobro znan po svojem „a bisl bindiš, a bisl deutsch“. Možje, tukaj niste pogodili prave. To je neopravičena in neodpustljiva brezbržnost ter velika napaka, da ste izročili vodstvo občine rokam, katere niso sposobne za to. Dosedaj je slovensko uradovanje dremalo, odzdaj naprej pa bode spalo in še več. Š to izvolitvijo omadeževali ste slovensko čast svoje občine — in mi vas le pomilujemo.

Iz Konjic. Naša posojilnica je dne 18. p. m. v izvanrednem zborovanju to-le sklenila ter bode prihodnjemu rednemu občnemu zboru predlagala: 1. Gledé na to, da se denar po obilnih ulogah nakopiči, primeroma pa v zadnjih mesecih le malo razpeča in da ni blizo zavoda, pri katerem bi se več nego $4\frac{1}{2}\%$ obresti dobilo, bode posojilnica za prihodnje polletje, t. j. do konca junija 1887 samo $4\frac{1}{2}\%$ obresti uložnikom izplačala. 2. Načelstvo je sprevidelo, da je amortiziranje po 10% dolžnikom jako težavno, včasih celo nemogoče. Zavoljo tega se bode začenshi od novega leta le 5% amortiziralo in velja to le za dolgove nevknjižene. Za vknjižene dolgove je amortiziranje prostovoljno. Pa tudi nevknjiženim dolžnikom zamore načelstvo, ako razmere kažejo ali bi slaba leta pritisnila — amortiziranje odpustiti. Vsi ti sklepi imajo le začasno veljavo do konca prihodnjega polletja.

Načelnístvo.

Iz Bezine pri Konjicah. (Dimnikar in srenje.) Konjiški dimnikar, ki nam prav drago že mnogo let saje pometa, je rodом Saksonec in še vedno nemški državlján. Konjiška srenja mu je prošnjo gledé udomačenja že davno odbila, mož tedaj še sedaj vedno visi med nebom in zemljo. Seveda mu je ta reč nerodna, sitna in da se poskuša iz teh klešč rešiti, tega mu gotovo nikdo ne zameri. On je vrlo premeten, prikupiti se vé, da je Slovenec dobra duša, ter včasih malo prevdarja, mu je dovolj znano in zavoljo tega mislil se je tik trga v bližnji Bezinski občini po prav nizki ceni — za 15 fl. — udomačiti. Dne 14. t. m. zbrali so se župan in odborniki na Konjiškem rotovžu in glej, navzoči ter ponujajoči se dimnikar je že skorej dosegel svoj namen, v to sta pomagala in pritiskala Konjiške srenje pisar, ki povsodi najgrše psuje Slovence, potem pa Konjiški bериč Babič. Tega si je naš župan za srenjskega pisarja izvolil, a to zarad tega, ker s Konjiško gospodo občuje. Začetskoma se je le eden odbornik temu protivil, ter z zdravimi mislimi in dokazi nastavljeno neumnost in past odkril, potlej pa so se mu naposled vsi drugi udali, Čast Kuglarju! Dandanašnji se pač vsaka ob-

čina boji ptuje ljudi v svoje naročje sprejemati, drago se mora to po mestih in trgih plačati — v Bezini so pa rekli, da je 15 fl. lep denar za to. Čemu pa dimnikarja Konjičani niso na srce stisnili, med katerimi živi? Nas v Gradcu, Judenburgu — povsodi Nemci surovo v lastni domovini iz vseh služeb iztirajo, preganjajo, a mi ptujcu Nemcu vrata na stežaj odpiramo. Vrh tega ima dimnikar obilno rodbino in ta bode dala posla in stroškov kedaj dovolj. Omeniti si moram, da naš župan Videčnik drugih srenj — n. pr. sv. Jungertske — slovenskih dopisov ne sprejemlje, nego jih vrača. Škoda za župana inace vrlega, poštenega, povsodi čislana narodnjaka, da se je v tem nemčurjem udal. Takrat Videčnik ni videl.

Iz Ormoža. (Marsikaj. Pozor.) Sedaj so se tudi naši „Nemci“ vzdramili. Rekli so: Ne dajmo se od naših gospá osramotiti, ustanovimo tudi mi „ortsgruppe!“ A tega niso pomislili, da so že itak osramoteni. Da bi pa naši „nemški“ gospodje, se mogli na svojo „ortsgruppe“ ponašati, lovijo ude v celem ormoškem okraju. Hvalijo se sicer, da imajo že mnogo in sicer tudi vnanjih udov. Mi jim sicer tega ne verjamemo, kajti naši kmetje v tem okraju so že tako premeteni in politično zreli, da jim ne gredo za kar bodi na limanice. Mi hočemo tukaj naše slovenske kmete samo na to opozoriti, da naj dobro pazijo, kajti naši posilinemci delajo sedaj še tihoma ter hočejo marsikaterega z zvijačami in raznimi lažnjivimi obljubami zase pridobiti. Kaj da je in kake namene ima nemški šulverein, ste itak v tem listu že mnogokrat čitali. Zatoraj pozor! Skrajni čas je pa že tudi, da Slovenci v ormoškem okraju tudi delati začnejo in sicer s tem, da začnejo podružnice velevažnega društva sv. Cirila in Metoda ustanavljati. — Sedaj še pa nekaj. Naši posilinemci so tudi ustanovitev ognjegasnega društva prevzeli. — In kako so to delo začeli? Pobirali so podpise za to društvo večinoma samo med svojimi pristaši. Potem so dne 7. t. m. zborovanje sklicali ter so k temu zborovanju tudi samo svoje somišljenike povabili. Slovenci se vsaj tega zborovanja niso vdeležili, ker niso poprej o tem zborovanju ničesar znali in ker niso bili k temu povabljeni. In tako dobi Ormož najbrže nemški „feuerwehr“. Rado vedni smo, ali se bodo taka pravila tudi potrdila, kajti potem bi oni samo pri Nemcih, ne pa tudi pri Slovencih gasili. Pustimo jih toraj, ter jih obžalujemo! Pustimo jih pa tudi drugače, ne hodimo k njim, ne kupujemo pri njih ter jih ne podpirajmo. Kajti če oni proti Slovencem delajo, niso naši prijatelji, in če jih ne bote podpirali, tudi ne bodo mogli v Ormoži rogoviliti. Naše geslo naj bode „Svoji k svojim!“

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Delegacij delo je sicer pri koncu ali komisija, ki ima razdeliti skupne stroške med avstrijsko in ogersko skupino dežel, čaka še zato sitno delo. Po načelu, kakor stoji v nagodbi obeh skupin, ima naša, avstrijska, 70%, ogerska skupina pa samo 30% za te stroške šteti, konečno določi pa ta komisija, koliko da katera šteje. Kakor poznamo Madjare, bode njih možem sedaj glavna skrb, da naložijo več ko mogoče teh stroškov na naša ramena. Kedar gre za pravice, tedaj pa to nič ne škodi, če si jih ravno Madjari prilasté, čem več jim je mogoče. — Dne, 9. decembra, zberó se po vseh glavnih mestih deželni zbori, da rešijo vsak svoje delo. V dež. zboru v Gradcu bode nekaj novih poslancev, tako pride za kmečko skupino Ptujskega okraja g. dr. Fr. Jurtéla in za skupino Hartberškega gosp. F. Hagenhofer, za mesta in trge Lipnica in dr. g. K. Morré na novo v zbor, stari dr. Rechbauer, ki boleha že skoraj celo leto na duhu, pa je ravnokar svoje poslanstvo odložil. Mož je kedaj bil na čelu naših napetih Nemcev, zadnji čas pa že ni več dohajal napetnosti svojih tovarišev. Kaj si čemo stari, ko mladi vse bolj vedó, česa da je treba. — Po puškarijah v Borovljah manjka dela, upanje so si delali, da dobodo nove puške repetirke v delo ali ni se izgodilo. Delalci se sedaj bojé, ako se jim postavijo še stroji ali mašine, tedaj pa bode pa za nje še manj zaslužka. Na tem je veliko resnice. — Poslanec za Notranjsko je dr. A. Ferjančič, zmagal je zoper g. A. Globočnika za 8 glasov. — Pogozdovanje golega Krasa napreduje, da si le počasu. Toži se, da je semtertje posestnikom samim premalo mar za pogozdovanje ter se jim zdi škoda truda, naj si pridobé potrebnih sadik iz Ljubljane. Mi verjamemo to težko, posebno pa še za to, ker raznaša to vest zloglasna graška „Tagespost“. — Pri usmiljenjih bratih v Gorici imajo bojda v oddelku za blazne ko lero. Govorica šteje taci bolenikov že 5 — 6. V tem oddelku je bojda tudi premalo prostora. V Trstu imajo sedaj mir od kolere in začenja se jim zimsko društveno življenje. Veselica jim podi veselico. No, bodi jim, saj so si zavžili celo leto dovolj strahú, toda čemu si napravljajo take veselice tako radi po sobotah ali pa po večerih pred kacim praznikom? — Po Istri se tožijo, da se jim razdeljenje ali razprodajanje obč. posestev ni obneslo. Sedaj nimajo občine ne denarja ne posestev, pač pa se pogrezuje druga za drugo globlje v dolg. — Na Hrvaškem so imeli to leto dražbe za lesovino in porazprodalo se je za dva milijona goldinarjev. Denar pa je izginil v madjarske kase. Vsled tega je velika, nevolja pri Hrvatih.

Vnanje države. Trojica bolgarskih mož je na poti po Evropi, da poižvedó, kaj se misli pri raznih vladah o zmešnjavah bolgarskih. Kralj Milan je može vzprejel ter jim je kazal prijazno lice, več pa menimo, da ne. Dnes, 9. decembra, vzprejmó jih naš svitli cesar, potem pa se podajo možje v Berolin in brž ko ne, tudi v London ali v Petrograd k carju ne gredó. Ni upanja, da jih vzprejme. — Ruska carska rodovina kupuje graščine na Poljskem in ruski plemenitaši istotako, zakaj? Rus ne zaupa nič Poljaku. Bojé se ustaje, če se Rusija zaplete v vojsko bodi z Nemčijo, bodi z Avstrijo. Tatú straši lastna senca. — V nemškem drž. zboru ima nekaj mož dovolj srca, da se ustavlja pomnoženju vojaštva, katero terja vlada. Da pa ona doseže, kar hoče, ni vprašanja. Stari general, grof Moltke je že kazal na Francijo, češ, da se ona oborožuje čez silo in če bode treba, rekel bode še trolasi Bismark, da vidi črne pike na političnem nebu in za 41.000 novih vojakov bo Nemčija močnejša. — Angliji ni ljubo, da nekaterim vladam ni po volji, ker še ne mara svojih vojakov poklicati iz Egipta. Njej bi najbolje délo, ko bi ji ne bilo več treba oditi z ondot. Za to pa pravi, da še vselej ni mirú v onih krajih. Kje komu pride tedaj še tudi nemir prav. — Francozi iščejo ministrov. Freycinet in tovariši so se odpovedali, drug pa zborna nihče sestaviti novih ministrov, kajti zbornica poslanecv jim je premalo zanesljiva. Ako dnes hvali, jutri pa že ima usta polna graje. Predsednik republike, stari Grevy, je bil in je sedaj še bolj le senca ter se za-nj nihče ne izmeni. Glave manjka tej republiki, glave. — V Španiji je mirno in se čuti kraljica-udovica razmerno srečna. Za popravljenje vojnih ladij čéjo Španjci 180 milijonov izdati; ker pa je ta svota za enkrat prevelika, razdeli jo na deset let. — Bolgarska deputacija pride tudi v Rim h kralju Umbertu. Čemu ji bo ta pot, tega ne umemo. Italija je le takrat pomenljiva, ako ima zaveznikov, ki se tepó za-njo, sama pa potlej le pogrne v svoje krilo, če kaj odpade. — Iz Senegambije je počil glas, da se dviga ondi ljudstvo zoper francoske vojake in se je bati, da bo ustaja splošnja. — „Nebeški“ car, t. j. kitajski, ima sedaj močno zavezo z indijsko carico, t. j. anglijsko kraljico Viktorijo. Nju zaveza pa je naperjena zoper Ruse. Le-ti to čutijo, za to pa so oprezní v bolgarskih in sploh v vseh nevarniših rečéh.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

V Zettu se preselimo v bolj prostorna kola, ki so nas ondi čakala. V Nimesu jo zavijemo

na levo stran reke Rhone in smo se zdaj ob levem bregu Rhone vozili proti Lyonu, dokler smo se pred, ko smo tje šli, na desnem bregu tirali. Naskorem smo vsi zadremali ter se celo noč drug drugemu globoko vklanjali.

Dne 19. avgusta.

Zjutraj ob treh smo v Lyon pribrizgali. Ker so nas Lyončani tovrne nemarno sprejeli, smo se pa zdaj jezni mimo peljali; niti pisanega belica jim nismo dali zrešiti; bodo pa drugokrat vedeli, kako se je treba do poštenih ljudi obnašati. V Maconu se naglo obrnemo na večerno stran. Moramo se jako vkreber voziti, ker so dva konja vpregli. Ob osmih smo prišli v Cluny in smo videli pred seboj starodavno in slavno opatijo benediktincev, iz katere se je v ednajstem stoletju celi red ponovil in pomladil. Zdaj je ondi kasarna za konjico.

Kakor blisk smo bili v Paray-le Monialu. Bilo je pol desetih. Celih 34 ur smo se neprenehoma vozili. Duhovniki so nas na kolodvoru prijazno pozdravili ter vsakemu jegovo stanovanje odkazali. Zdaj pa le hitro meševat. Meševal sem v prostorni cerkvi, ki se je ondi postavila na čast presv. srca Jezusovega. Cerkev je par minut oddaljena od samostana Saleziarnc, kraj katerega stoji cerkvice, v njej je na velikem altarji ravno pred 200 leti (1686) Jezus pokazal svoje srce sv. redovnici, sestri Marjeti Mariji Alacoque (reči Alakok), rekši: „Vidiš le moje srce: tisto srce, ki s toliko ljubeznijo gori za človeka.“ Sv. Marjeta pravi: „Videla sem srce Jezusovo, kakor na tronu, ki je bil sam ogenj in plamen ter se je žaril na vse strani; svetlejši je bil, kakor solnce, čistejši, nego kristal. Videla sem njegovo srčno rano in okoli srca trnovo krono in gori na srcu križ, kakor bi bil v srce vcepljen.“

Marjeta je bila pobožnih in premožnih staršev hči. Še otrok je že kazala veliko ljubezen do Jezusa in Marije in je rada zahajala v cerkev. Zavaljo svojih pobožnih vaj je morala od družine marsikatero bodečo besedo čuti. Mati jo je namenila oženiti. Pa po dolgih skušnjah je zmagala Marjeta in je bila sprejeta v samostan od Marijinega obiskovanja v Paray-u. Zdaj ni bilo bolj srečne duše od Marjetice, Sestre imajo svoje molišče na levi strani kraj velikega altarja, ki je z bronasto mrežo prepreženo in s preprogami prevešeno, da sester ne more videti, pač pa smo jih slišali moliti. Molile so z jako visokim glasom, ter zelo na ũ vlekli, kakor mi „mürski“ poljanci. Nas poljance grajajo, da na ũ govorimo, v francoščini pa je prè to lepo; Bog si ga naj vé, kdo ima prav!

Ko je njih spovednik pristopil k bronasti mreži, so sestre odprle majhen okenjak in so odgrnile preprogo, a potem je druga za drugo

pokleknila in skozi okence prijela presveto Obhajilo.

V tem molišči je sv. Marjeta molila ter premišljevala veliko ljubezen srca Sinu božjega do ubogega človeškega roda, ko naenkrat zagleda nad altarjem pred seboj Izveličarja v človeški podobi, ki Marjeti s prstom kaže v odpreti svoje strani plamteče svoje srce. Ob enem jo nagovarja, naj se trudi pobožnost do presv. Srca povsodi upeljati in kakor najdalje razširiti. Štiri leta potem umerje Marjeta. Bog je po smrti poveljčal svojo služebnico, katero je v življenji oblagodaryl z velikimi milostmi, z mnogimi čudeži, zavoljo katerih jo je papež Pij IX. l. 1864 svetnicam božjim pristel.

Pred velikim altarjem hranijo v stekleni skrinjici ostanke sv. Marjete. Njene kosti so v voščeno človeško podobo vdelane, ki je v redovno obleko oblečena. Lice je baje popolnem podobno živi sestri Marjeti. Njene na pol odprte oči gledajo na srce Jezusovo, katerega drži v desni roki; v levici ima lilijo. Nebeška lepota obdaja njeni obraz in rajski lesk igra na jenem licu. Glavo ji kinča krona iz biserov in žlahtnih kamenov, v katero je vpleten zlati venec iz tako zvanih cvetlic marjetic.

(Dalje prih.)

Smešnica 49. Advokat: „Tedaj gospod inšpektor Vam noče plačati?“ Krojač: „Ne.“ Advokat: „Pa ste mu vendar dali sami račun in ga plačila tudi poprosili?“ Krojač: „Seveda, ravno pred pol ure.“ Advokat: „Kaj pa je rekel?“ Krojač: „Ves razburjen se je zadržal nad menoj, naj grem k hudiču.“ Advokat: „Kaj pa ste vi na to rekli in storili?“ Krojač: „Rekel nisem nič, pa šel sem naravnost k Vam.“

Razne stvari.

(Mili dar.) Njih ekscelencija, mil. knez in škof so podarili župnijski cerkvi sv. Ane v Framu 30 gld.

(Pozor!) Vsak krajni šolski svet v Ptuj-skem okraju in tako, sodimo, tudi drugod dobi sedaj ukaz dež. šolsk. sveta, kedaj in kaj se naj nemški v ljudski šoli podučuje. Ta ukaz nasprotuje postavi in zdravi pameti ob enem, torej bo treba zoper njega se pritožiti pri ministerstvu za uk in bogočastje. Na to opozarjamo že dnes sl. krajne šolske svete, tedaj pozor!

(Star primicijant.) Na Angleškem je vzprejel lord K. Thynne dne 30. meseca nov. t. l. duhovske rede iz rok kardinala Manninga. Nov duhovnik ne šteje več, kakor že 73 let svoje dobe. Poprej do l. 1852 je bil protestant in je imel že lepe službe. Želja po resnici ga je pripeljala v kat. cerkev.

(Upor.) Uni petek so gospodje, ki sedé v mestnem zastopu v Celju, sedli na visok stol ter so izpoznali, da se godi Nemcem krivica,

ako se da nemškimi ljudstvom pravica. Vsi so se torej, kakor en mož, zakleli, da je vitez Schmerling njih mož, ne pa minister baron Pražak. Čemu je treba še tega, saj jih svet že pozna za — peteline!

(S počte.) Na Zidanem mostu imajo c. kr. pošto. To je v redu ali v redu ni, da je ondi uradnik, ki pita človeka s „kerlom“, takrat namreč, ako ga nagovoriš slovenski. Možu je vidno potreba, da si ga sl. direkcija v Gradcu izposodi.

(Žganje.) V tem, ko se prizadeva drugod vsaka občina, da prepreči žganjepitje, poganja pa se neka mestna srenja na G. Štajarju še za tisto. Vabi namreč druge srenje, naj se obrnó z njo vred do dež. zbora ter ga prosijo po poslancu dr. Rössu, naj dežela ne jemlje naprej več priklad od žganih pijač in pa od piva. O te mestne pameti!

(Mišnica.) Janez Slaček, želar v neki vesi Slov. goric, je skregal svojo ženo Jovano, čemu da ni krave podojila. To je pa babše toliko vjelo, da je vzela mišnice in si z njo zaudala. Tu ni mogoče druge misli, kakor da se je babšetu zmešalo v glavi.

(Kmetško bralno društvo v Rušah) priredi v praznik sv. Štefana dne 26. decembra t. l. veselico, pri kateri se bo predstavljala igra „Mala pevka.“

(Vrta izvolitev.) Kakor nam prijatelj našega lista naznanja, izvolila si je občina v Zibiki posestnika Martina Bračka za župana. Mož je vrl rodoljub in spoštovan kmetovalec.

(Podružnica.) V Šmarju pri Jelšah se je v nedeljo dne 28. novembra ustanovila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Živela!

(Porotniki.) V komisiji za sestavo porotnikov leta 1887 so bili dr. Tomschegg iz Slov. Gradca, F. Kada iz Ormoža in dr. Srnc iz Maribora.

(Red za stavbe.) Mestni zastop v Celju se je v svoji zadnji seji za to izrekel, da se v okrožju mesta ne sme več zidati poslopje, ki ima samo pritlične hiše. Najmanj eno nastropje ga je visoko postaviti.

(Lepa starost.) Te dni je prišel nek delavec v Pragi v tamošnjo bolnišnico prosit, naj ga vsprejmo va-njo. Mož šteje že 110 let in je še vedrega duha, samo noge ga že ne nesó lahko. To mu človek tudi lahko verjame. V Premstättenu na nemškem Štajarju je pa umrla žena, Ana Schober, stara nekaj čez 101. leto. Tudi ona je bila trdna skorej do zadnje ure.

(Veliko denarja.) Pri železnicaх služi po celem našem cesarstvu 145.242 ljudi. Uradnikov je 13.602, konduktarjev in drugih služabnikov 45.991, delalcev pa je 82.201. Vsi skupaj imajo 73.814.728 gld. plačila.

(Nove podobe.) V cerkev na Dobrni so dobili nove podobe na presno ali al fresco ter

so jih vlč. g. dekan že pred zadnjo nedeljo blagoslovili. Obširniše poročilo se nam obljublja za „Cerkveno prilogo“.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg.: Ostre 11 fl. (ustn. dopl.), Pajtlar 11 fl., Kunej Nep. 5 fl. (za l. 1885—1889), Kavčič 2 fl., Kanduth, Zupanič, Plešnik, Klavžar in Srobotnik po 1 fl.

Loterijne številke:

V Trstu 4. decembra 1886: 49, 19, 44, 13, 70
V Lincu „ „ 89, 69, 12, 4, 86

Prihodnje srečkanje 11. decembra 1886.

Prisrčno zahvalo

izrekamo žalujoča žena, oziroma otroci vsem, kateri so našega ljubega očeta Franca Lorberja k zadnjemu počitku spremili, posebna hvala čast. gospodom duhovnikom, kakor tudi gospodom učiteljem za žalostno nagrobnico.

Pri sv. Jakobu v Slov. goricah, dne 6. decembra 1886.

Marija Lorber, roj. Švajker,
žena.

Ana, Marija, Terezija, Julijana, Antonija,
Jožef, Janez, France,
otroci.

Na znanje!

Na deželni vino- in sadjerejski šoli pri Mariboru podeli se s početkom prihodnjega šolskega leta, t. j. z dne 1. marca 1887 polovica ene pa tri cele deželne štipendije; pri podeljenju jemlje se posebno ozir na tiste sinove posestnikov vinogradov, ki bodo v svojem času očetov dom prevzeli.

Prosilci za te štipendije morajo najmanj 17 let stari, telesno zdravi, sami in pa dobrih нрав biti, ter imeti nastavljene koze, potem še štajersko domovinsko pravico in toliko znanja, kolikor se ga pridobiva na ljudskih šolah.

Prošnje, podprte s krstnim listom, spričevalom o nravi in zdravju, potem s potrdilom o vcepljenih kozah in domovinski pravici, s šolskimi pa z ubožnim spričevalom — te naj izročijo prosilci sami pri ravnateljstvu deželne vino- in sadjerejske šole vsaj do dne 15. januarja 1887.

V Gradcu v novembru 1887.

Štajerski deželni odbor.

Po dražbi

se bo 13. decembra t. l. v tukajšnji cerkveni kleti več polovnjakov prav dobrega letošnjega vina prodajalo.

Cerkveno predstojništvo pri sv. Jakobu v Slov. goricah. 2 2

Javna zahvala.

Podpisano cerkveno predstojništvo fare sv. Martina v Rožni dolini izreka srčno zahvalo sl. c. kr. okrajnemu glavarstvu v Celji in sledečim velespošt. občinskim predstojništvom: 1. Velikopireškemu v Galiciji, 2. Petrovškemu, 3, onemu Celjske okolice, 4. Višnjeveškemu, 5. Škofljeveškemu, 6. Dobrnskemu, 7. Novocerkevskemu in 8. Begoviškemu za obilni trud, katerega so imeli s tem, da so nam pomagali tej cerkvi dolžne živinske obresti iztirjati ter dotični imenik popolniti.

Cerkveno predstojništvo Šmartinsko v Rožni dolini,
dne 29. novembra 1886.

Jernej Voh, Maks Torinek, Fr. Črepinšek,
župnik. cerkvena ključarja.

Lepa kmetija na prodaj.

V Spodnji Ložnici pri Slov. Bistrici, čisto blizu na tržaški cesti; oštarija, dve zidani kmetijski poslopji, žaga, mlatilnica, lep kozolec za žito in krmo, vse v dobrem stanju, k temu 8 oralov njiv in travnikov vse to je pri lehkem izplačevanju na prodaj.

Posestvo je prav pripravno po svoji legi in lastnosti za kupčijo z lesom, senom in žganjarijo.

Več se pové pri lastniku g. Fr. Ferlincu, c. kr. poštne oficijalu v Mariboru. 1-2

Glasovir s 6 $\frac{1}{2}$ oktavami, dobrega glasa se prod. Les je še čvrst, zatoraj še vsakemu orgljavcu dobro služi. Cena je 35 gold. Več pové upravnništvo „Slov. Gosp.“ 1-2

Natečaj!

Na trirazrednici v Šoštanju se umešča definitivno ali provizorično podučiteljska služba z dohodki III. plačilnega razreda.

Prosilci naj svoje prošnje po postavnem potu do 25. decembra 1886 pri krajnem šolskem svetu v Šoštanju vložijo.

Okrajni šolski svet v Šoštanju,
dne 16. novembra 1886.

Predsednik: Finetti.

Učenec, kateri se naučiti hoče kovaške obrtnije v dobri delavnici, se takoj sprejme. Ni treba mu delati na polju, temveč samo v delavnici. Star mora biti 16—17 let in od poštenih starišev.

Janez Žimnjak,
kovaški mojster v Celju.

Borlski most čez Dravo

se da v najem.

Borlski most prek Drave se da v najem za dve leti, to je od 1. januarja 1887 do konca decembra 1888 z oklicno ceno 2000 gld.

Zategavoljo se vrši dne 17. decembra 1886 predpoldne ob 10. uri pri tukajšnjem uradu očitna dražba in so dražbeni pogoji tukaj vsaki den na ogled.

Okrajni odbor Ptujski,
dne 3. decembra 1886.

1-2

Načelnik: Pisk.

1-3

Oznanilo.

Podpisani ima bogato zalogo pravih okajenih Hollandskih slanikov in kupuje tudi fižol in druge domače pridelke, katere plačuje po najboljših cenah.

E. Doliner
v Trstu, ulici Ferriera 323.

Št. 17067.

Oklic!

Od ces. kr. okr. sodišča v Mariboru na levem bregu Drave so naznanja: Da je proustvoljna dražba v zapuščino France Kunčnika spadajočega na 318 gld. cenjenega posestva vl. št. 25 katastralne občine Malečnik blizu sv. Petra na Dravi, kakor tudi tamkaj na 8 gld. cenjenih premakljivostih dovoljena in na den

13. decembra 1886

predpoldne od 11. do 12. ure na taistem posestvu v Malečniku s tem določena, da se to posestvo s premakljivostmi vred izpod naznačene cene ne bode prodalo in da pravice vknjiženih upnikov nedotaknjene ostanejo.

Dražbeni pogoji, po katerih vsaki licitant vadij od 40 gld. pred dražbo položiti — in skupilec po odbitku vknjiženih dolgov v znesku 97 gld. 91 kr. — polovico preostalega skupila koj po dražbi v roke izposlanega gosp. c. kr. sodnijskega dražbenega komisarja vplačati še mora, — se znajo v arhivu tega sodišča uvideti.

Ces. kr. okr. sodišče v Mariboru na l. br. Dr.
dne 28. novembra 1886.

Ces. kr. okrajni sodnik:

Dr. Eminger.

2-2

Važno za gospodinjstva!

Usojam si, p. n. občinstvu naznaniti, da smo, naj se razmnoži trgovina z našim

Trboveljskim premogom,

sklenili mu **ceno za veliko znižati** ter ob enem skrbeti za priročni vzprejem našega premoga na dveh tržiščih, enem v naši prodajalnici v hiši gospoda **Frehma**, na **Melinjski cesti hšt. 3**, na svojo roko pod vodstvom našega uradnika gospoda **Vilj. Kleina**, drugem pa pri gospodu **S. Ružička**, **veliki trg hiš.-št. 12 v Mariboru**.

Mi dajemo svoj premog od **100 kil naprej za 41 kr., 50 kil na tržišču samem.**

Dopeljvanje in spravljanje računimo, kolikor nas stane.

Trboveljsko premogopno društvo.

2-4